

LIGNINGS

kontakt

NR. 2 – 2015

UTGITT AV LIGNINGSUTVALGET

*God jul og godt nytt år
til alle våre lesere!*

Nå går det mot lysere tider igjen

I dette nummer bl.a.

SIDE 2

- **Fra Redaktøren**

SIDE 2

- **Lederen har ordet**

SIDE 3

- **Om ny Skatteklagenemnd**

SIDE 4

- **En av de nye**

SIDENE 5–6

- **Toll inn i skatteetaten**

SIDE 7

- **Fra toll til skatt**

SIDENE 8–9

- **Grålum**
– det nye skattekontoret i øst

SIDENE 10–11

- **ID-kontroll**
ikke bare bare for de ukjente

SIDENE 12

- **Den beste jula?**

LIGNINGSUTVALGET

c/o JN Consulting v/Jan Narvesen
Fiskegardslia 4
2210 Granli
Telefon 918 95 545
e-post jann@east.no
internett www.utvalget.no

Leder:

Hugo Matre, Advokatfirma Schjødt

Styremedlemmer:

Jan Narvesen, Sør-Hedmark
Karin Busk, Skatt Øst, Lillestrøm
Helge-Ove Aune, Sør-Troms
Evy Skjefrås, Dalane
Marit Thorstensen, Søre Sunnmøre

Redaktør:

Levi Slåen
Skatt øst Lillehammer
Telefon 61 05 37 11
e-post levi.slaen@skatteetaten.no

Grafisk produksjon:
BODONI

ISSN 0803-0731

Fra Redaktøren

NYTT BLAD TIL DERE ALLE. Denne gangen har vi fokusert på to store endringer:

Overføring av store arbeidsområder fra toll til skatt og litt om den nye skatteklagenemnda.

Begge deler betyr endringer for alle både på skattekontorene og ikke minst for dagens nemndsmedlemmer. Etter nyttår er mange av de på overtid, etter som deres funksjonstid går ut. Men så får vi nytte av dere helt frem til 1.juli, da den nye ordningen skal tre i kraft. Kanskje vil vi finne igjen noen av dere der.

Til de av dere som har kommet over fra toll sier vi: Hjertelig velkommen! Dere er helt sikkert et friskt pust inn i skatteetaten og sammen skal vi bli enda sterkere!

Takk til alle dere som bidro til innholdet i bladet denne gang og spesielt til Fredrik Ravn som alltid har bilder på lager!

Til slutt et lite ønske: Du som leser dette bladet: Hjelp oss med å dele det med andre. Bladet inneholder informasjon om Ligningsutvalget som vi gjerne vil at flest mulig skal se!

Riktig god jul!

Levi

Lederen har ordet

BEPS

OECD HAR på grunnlag av et bredt internasjonalt samarbeid utarbeidet 15 rapporter, som skal tilrettelegge for en rettferdig internasjonal beskatning av dagens digitaliserte, globale økonomi. Sentrale stikkord for arbeidet er konsistens og åpenhet. Teknikkene som benyttes av internasjonale konsern for å minimere skattekostnadene er mange og ulikeartede, og mottiltakene er tilsvarende differensierte. BEPS-prosjektet (base erosion, profit shifting) handler grunnleggende om å motvirke kunstig allokering av verdiskapning bort fra de jurisdiksjoner hvor verdiene skapes.

G20- statslederne har sluttet seg til BEPS-rapportene, slik at handlingsplanen kan settes ut i livet. Nå gjenstår gjennomføring og overvåkingsprosesser for oppfylging av forpliktelser. Det må også utarbeides et multilateralt instrument som skal gjennomføre endringene i nasjonale skatteavtaler uten at det er nødvendig å endre den enkelte skatteavtale.

Samarbeidet og prosjektet som er gjennomført er svært løfterikt. Et ordtak sier imidlertid at djevelen sitter i detaljene. Det er flere farer ved den gjenstående fase. Arbeidet er basert på konsensus mellom de involverte land og institusjoner. Det reiser spørsmål om arbeidet

går langt nok til å håndtere en dynamisk internasjonal virkelighet. Videre er det reell skattekonkurranse mellom landene, som så langt er viet liten oppmerksomhet i debatten rundt BEPS, men som vil kunne slå ut når landene skal gjennomføre tiltakene. Dagens verdensomspennende nettverk av skatteavtaler skal tilrettelegge for grenseoverskridende handel til beste for verdenssamfunnet. Ordningene har imidlertid svakheter hvor etablering i lavskattelend kan bidra til å avhjelpe dobbeltbeskatning. Håpet er derved at de nasjonale lovgiverne ikke bare ser hen til hvordan skatteinntektene for det enkelte land kan maksimeres, men at også hensynet til å tilrettelegge for grenseoverskridende handel til beste for alle land får tilstrekkelig oppmerksomhet. Først da vil nasjonale interesser være ivaretatt.

Hugo P. Matre

Om ny Skatteklagenemnd

Torbjørn Torgersen, Skatteetatens IT- og servicepartner

Etablering av ny Skatteklagenemnd

STORTINGET VEDTOK 19. desember 2014 en ny klagenemndsordning med en landsdekkende nemnd for skatt og merverdiavgift (**Skatteklagenemnda**) og et landsdekkende saksforberedende organ (**sekretariat**) administrativt underlagt Skattedirektoratet. Det tas sikte på at den nye nemnda trer i funksjon 1. juli 2016. Formålet med ny nemndsordning er:

- Å styrke rettssikkerheten
- Sikre effektiv behandling av klagesaker
- Styrking av nemndsmedlemmenes kompetanse
- Samlet behandling av skatt og merverdiavgift
- Et faglig uavhengig sekretariat

Prosjekt for opprettelse av ny Skatteklagenemnd

Skattedirektoratet har fått i oppdrag av Finansdepartementet å forberede og iverksette opprettelsen av den nye klagenemndsordningen jf. Prop 1 LS (2014-2015).

Arbeide med å etablere Skatteklagenemnda er organisert som eget prosjekt. Finansdepartementet har pr i dag mottatt fra prosjektet forslag til:

- dimensjonering og organisering av nemnda
- godtgjørelsesordning for nemndsmedlemmene
- forslag til forskrift og overgangsregler

Regjeringen har besluttet at sekretariatet skal lokaliseres i Stavanger. Prosjektet har i høst blant annet arbeidet med å finne egnede lokaler i Stavanger og rekruttere ledere og saksbehandlere til sekretariatet. -Direktør- og seksjonsjefstillingene ble utlyst 20. oktober på nett. Utlysning av saksbehandlerstillingene, lederstøtte og HR/Økonomi- lederstøtte ble utlyst 4. november.

Ordningen vil i det aller vesentligste ikke endre skattekontorets måte å behandle klager på. Det er fortsatt skattekontoret som mottar klagen og som må foreta en vurdering av om saken skal avvises, omgjøres eller om

skattekontoret fastholder sin tidligere avgjørelse. Når skattekontoret ønsker å fastholde sitt standpunkt, må dette begrunnes i en «begrunnet redegjørelse» som sendes sekretariatet for Skatteklagenemnda. Prosjektet jobber med å ta stilling til hvordan saker skal oversendes fra skattekontoret til sekretariatet, samt hvordan klagen saksforberedes i sekretariatet. Et av prosjektets viktigste oppgaver er å skape tydelige og gode arbeidsprosesser på skattekontoret, i sekretariat og i nemnda samt å sørge for en tydelig arbeidsdeling mellom skattekontor og sekretariat. Prosjektet eies av Regionavdelingen i Skattedirektoratet.

Endringer i eksisterende klagenemnder

Skatteklagenemnda skal fra 1. juli 2016 erstatte de 5 regionale skatteklagenemndene, skatteklagenemnda ved Sentralskattekontoret for utenlandssaker, skatteklagenemnda ved Sentralskattekontoret for storbedrifter, og Klagenemnda for merverdiavgift. Riksskattenemnda skal oppheves. Skatteklagenemnda for Svalbard og Klagenemnda for petroleumsskatt består.

Etablering av Skatteklagenemnda

Skatteklagenemnda skal være i funksjon fra **1. juli 2016**. Medlemmene av Skatteklagenemnda er målsatt oppnevnt av Finansdepartementet innen 1. mars 2016. Skatteklagenemnda skal bestå av en leder og nestleder og 51 medlemmer

Skatteklagenemndas sekretariat

Sekretariatet skal være faglig uavhengig og kan ikke instrueres av skattekontoret, Skattedirektoratet eller Finansdepartementet generelt eller i enkeltsaker. Sekretariatet skal bestå av ca. 40 personer med direktør, seksjonsledere, saksbehandlere og lederstøtte (nemndsse-

En av de nye

Britt Bustgaard er en av de mange som kommer fra toll og inn i skatt. Hun er kontorsjef i dag og fra nyttår vil hun gå over i nabobygget til stilling som underdirektør. Ligningskontakt ba henne fortelle litt om hvordan hun har opplevd denne prosessen.

JEG KOMMER FRA ulike lederstillinger i Tollregion Oslo og Akershus, forteller Britt. Den siste tiden har jeg ledet arbeidsoppgavene på årsavgift og omregistreringsavgift i toll.

Mitt første møte med skatt var i august hvor jeg traff flere hyggelige ledere i MVA seksjonen. Da det ble utlyst 3 gruppelederstillinger for årsavgift/omregistreringsavgift, særavgift og engangsavgift ønsket jeg å bli med på fortsettelsen og søkte på særavgiftsstillingen i skatt. Jeg tiltrer formelt i stillingen den 1. januar 2016.

Hva har du gjort hittil?

Jeg har utover høsten blitt trukket med i arbeidet i skatt og har vært med i en arbeidsgruppe som har sett på avgiftsløpet fremover og vurdert kritiske prosesser i forbindelse med overføringen av de nye tolloppgavene.

En sentral oppgave har vært blant annet å få på plass et callsenter med vikarer til å håndtere telefonhenvendelser ved utsendelsen av årsavgiften i februar 2016. Dette er et kritisk punkt som rammer vårt omdømme svært negativt hvis vi ikke har riktig bemanning til rett tid. Callsenteret blir i disse dager rigget og plassert i C8 bygget i skattekvartalet.

Jeg ble også invitert med på avdelingssamlingen på Gardermoen i oktober og fikk hilse på en stor forsamling der. Jeg opplever en etat som er svært inkluderende med engasjerte og faglig dyktige medarbeidere. Jeg ser frem til fortsettelsen og gleder meg til å jobbe sammen med dere i 2016.

Takk til Britt fra Levi

forts. fra forrige side:

kretærer). Sammensetningen av kompetansen i sekretariatet er avgjørende for en forsvarlig saksbehandling. Det legges til grunn at en hovedvekt av sekretariatets ansatte har juridisk embetseksamen og av øvrige saksbehandlere er økonomer og revisorer. I tillegg er det en fordel om saksbehandlerne er representert med erfaring både fra

privat og offentlig sektor, og at det er et mangfold i både alder og erfaringsbakgrunn. Det vil være avgjørende at de ansatte i sekretariatet på et selvstendig grunnlag skal kunne ta stilling til alt fra enkle til kompliserte saker, både innenfor skatt og merverdiavgift. Sekretariatet forventes å håndtere ca. 3.300 klagesaker pr år.

Tollmedarbeiderne i Oslo har kort flyttevei – tvers over Annette Thommessens plass, forteller disse representantene for innføringsgruppen, f.v. Bjørn Olsen, Marianne Tenden, Bjørn Aaserud, Jan Olav Gjelten og Kari Stensrud. Foto Fredrik Ravn

Toll

inn i skatteetaten

REGJERINGEN HAR VEDTATT å implementere deler av tolletatens oppgaver til skatteetaten. Vedtaket innebar også at dette skulle skje raskt. Da måtte de to etatene handle deretter for allerede fra 1. januar 2016 vil dette være aktivt for deler av oppgavene. Bjørn Olsen fra staben i skatt øst er en av dem som har arbeidet intenst med dette den siste tiden. Vi tok en prat:

Når fikk dere oppgaven dere skulle løse Bjørn og hva inneholdt den?

Allerede i mars 2014 fikk begge berørte etater oppdragsbrev fra FIN. I etterkant er mye arbeid lagt ned ift. bl.a. ulike grensesnitt og når vi så gikk inn i 2015 var vi etter hvert godt forberedt på hva som blir våre nye oppgaver fra 1. januar 2016. I vår avdeling i Skatt øst vil de nye oppgavene fordele seg på forvaltning av særavgifter, engangavgift motorvogn samt årsavgift motorvogn, for

den sistes del gjelder at denne er landsdekkende. Oppgavene organiseres i 3 grupper og blir en del av avdelingens Avgiftsseksjon fra 1. januar 2016.

Dere ble en sammensatt gruppe fra både skatt og toll. Følte dere at dere hadde felles forståelse av de målene som lå foran dere?

Ja, begge miljøer var umiddelbart interessert å knytte kontakt og samarbeidet underveis har vært utmerket; det har vært vilje til å finne gode løsninger og hele tiden med humøret i behold. Med dette «i bunn» oppsto en tidlig felles forståelse av oppdraget fra FIN.

Hvilke områder fra toll skal flyttes over i skatt og hvordan fordeles dette i ressurser?

Intensjonen med foretatt endring er å samle fastsetting, kontroll og innkreving av skatter og avgifter i Skatteeta-

ten og som del av det overføre ansvar for fastsetting og innkreving av alle særavgifter og mva. ved innførsel, fra Toll til Skatt.

Alle etater og organisasjoner har sin kultur og sitt «stammespråk». Har det gått greit å finne felles plattform for dette eller har toll måttet innfinne seg med at «de skal inn i skatt»?

I Skatt har det vært viktig å understreke at vi sammen skal skape en ny felles identitet og kultur. Det er ikke slik at deler av Toll «kommer til» Skatt, det er en ny organisasjon som skal se dagens lys når vi passerer det neste årsskiftet.

Indirekte er Stortingets hensikt å forbedre publikums rettigheter og plikter til begge etatene. Hvem vil merke at disse etatene nå samkjøres?

Det er brukerne som skal oppleve en ytterligere effektivisering av de offentlige tjenester og at disse på sikt vis

oppleves som både moderne og tidsmessige. Videre vil oppgaveløsningen forventes å bli mer profesjonell og samordnet ved at oppgavene samles innenfor en etat.

Stortinget må nødvendigvis også tenke økonomiske gevinster. Har dere sett områder der dette kan oppnås? Tenker da både på utgifts- og inntektssida.

Det er vår oppgave å levere resultater basert på de til enhver tid gitte rammer. Når det er sagt må vi hele tiden ha fokus på hvordan vi best utnytter de ressurser vi faktisk rår over. Gevinstrealisering vil som alltid ha oppmerksomhet, men det å sikre stabil produksjon uten tap av proveny og også sikre omdømme etter 1. januar 2016 er vel verd å merke seg. Publikum skal ikke merke at de tjenester som tilbys fra dette tidspunkt skal ha noe dårligere kvalitet enn tidligere.

Takk til Bjørn fra Levi

Søknad om stipend fra **Ligningsutvalget**

Navn: .....

Fødselsnummer: .....

Adresse: .....

Arbeidssted (evt. Skatteklagenemnd): .....

Jeg søker om stipend for å ta følgende utdanning: .....

.....

.....

Bekreftelse på studieplass følger vedlagt.

Dersom jeg blir tildelt stipend bes dette overført bankkonto:.....

Sted/dato:.....

Underskrift:.....

Sendes på mail til redaktør for Ligningskontakt levi.slaen@skatteetaten.no

Innføringsgruppen ønsker velkommen til Skatt øst. Her representert av f.v. Kari Stensrud, Bjørn Olsen, Bjørn Aaserud, Marianne Tenden og Jan Olav Gjelten.

Foto Fredrik Ravn

Fra Toll til Skatt

Intervju ved Levi

SOM KJENT vil det fra 1.januar 2016 være mange oppgaver som flyttes fra Tolletaten og over i Skatteetaten. Hva skjer og hvordan? Vi tok en prat med Jan Olav Gjelten som er seksjonssjef for den seksjonen som i hovedsak har ansvaret for den personmessige siden av denne overflyttingen.

Kan du si noe om hvordan sammenslåingen ble mottatt i de to etatene?

En slik endring er naturlig nok størst for de ansatte i Tolletaten, som har måttet forholde seg til at deres etat skulle «deles». Vil tro at mottakelsen har variert fra person til person og endret seg over tid. Det har nok vært en del skepsis i tidlig fase, men da vi endelig kom i gang med kartleggingssamtalene i juni opplevde jeg at mange tollansatte uttrykte seg positive til en eventuell overgang og så muligheter ved å komme over til et større skatte- og avgiftsmiljø.

Hvordan har den personmessige prosessen vært både fra ledelsens side og fra de tilsatte?

Perioden frem til da kartleggingssamtalene startet ble i lengste laget og var nok preget av en god porsjon rykter. Når vi først kom i gang med samtalene, så ble ting tatt

ned på jorda. Det har vært lagt opp til en omfattende prosess med mange stoppunkter og det tror jeg har vært bra for ivaretagelsen av den enkelte berørte medarbeider.

Ved en slik sammenslåing vil det fort bli til at «toll kommer inn i skatteetaten». Har dere følt at dette har vært en utfordring denne gangen?

Dette er helt klart et tema vi har vært opptatt av. Det er viktig at folk i Skatteetaten innstiller seg på at vi skal skape noe nytt sammen med våre nye kolleger fra Toll, både med hensyn til oppgaveløsning og kultur. Og dette må også leves ut i faktisk handling! Viktig at vi husker på at dette ikke er nyansatte i vanlig forstand, men erfarne folk med en spesialkompetanse og historikk i bagasjen.

Hvor mange er berørt av dette og hvor plasseres de?

Det overføres lønnsmidler for totalt 358 stillinger fra Toll til Skatt. Vi har lyktes med å innplassere tollansatte i nesten alle disse stillingene. De vakante stillingene må håndteres gjennom ekstern rekruttering eller på annet vis. Stillingene fordeles ut over landet; noe som følger av departementets føringer om balansert regional fordeling av stillinger og at ingen tollansatte skal få vesentlig lengre reisevei til sin arbeidsplass.

Grålum – det nye skattekontoret i øst

Grålum er for de fleste av oss et forholdsvis ukjent sted. Men, det ligger i Østfold og for tilsatte i Skatteetaten er det blitt et kjent begrep. Hvorfor? Jo, fordi der har de bygd et stort skattekontor som skal skal dekke mange av etatens behov. Ligningskontakts utsendte tok en prat med Sigmund Blaaflat, som er avdelingsdirektør i staben skatt øst.

For det første: Hva var bakgrunnen for å bygge et helt nytt kontor?

Bakgrunnen for Grålum-kontoret var å sikre et bedre tilbud til arbeidsinnvandrere og arbeidsgivere ved den største innfartsåren inn til Norge. Linjene trekkes også til tildelingsbrevet til Skatteetaten for 2012, der etaten ble bedt om å prioritere god samhandling og utvikling av nye løsninger og praksis på tvers av etatsgrenser. Disse forventningene ønsket vi å innfri med et stort og sterkt fagmiljø i søndre Østfold, nær grenseovergangen på Svinestund.

I tillegg spilte det inn at husleieavtalene i Halden, Sarpsborg og Fredrikstad gikk ut, og det gjordet det hensiktsmessig å se på den totale løsningen i dette området under ett.

Hvem har flyttet inn der?

1. juli 2015 flyttet alle medarbeidere fra Fredrikstad, Sarpsborg og Halden til Grålum. Publikumsmottaket i Fredrikstad og Halden er opprettholdt, men alle medarbeidere har kontor plass på Grålum.

Utenlandssenteret på Grålum er ny i sitt slag, og er en egen seksjon under avdeling Veiledning. Medarbeiderne der skal bemanne publikumsveiledningen og utføre ID-kontroll, i tillegg til å inngå samarbeid med andre offentlige aktører, være i dialog med arbeidsgivere med utenlandske arbeidstakere, og koordinere tips og kontrollsaker som går fra publikums mottakene i Skatt øst til kontrollmiljøene i regionen. Dessuten skal Utenlandssenteret være et utviklingskontor, som skal teste nye løsninger på for eksempel informasjonstiltak, og være pilot på nye løsninger.

Øvrige medarbeidere fra de tre kontorene flyttet over

Foto: Fredrik Ravn

«på rot», med avdelingstilhørighet og arbeidsoppgaver. Det gjaldt medarbeidere fra avdelingene Dokumentetsenteret, Veiledning, Fastsetting og Kontroll og rettsanvendelse. Fra 1. januar 2016 får vi også 19 nye medarbeidere som kommer fra Tolletaten, som har ansvarsområder knyttet til særavgifter og engangsavgiften.

Hva er det overordna målet for en så omfattende endring?

Helt fra tanken om et stort, felles skattekontor i søndre Østfold ble født har det vært klart at vi ønsker et kontor med en helhetlig profil og sterkt fokus på kontroll og utenlandsproblematikk. Det har også vært et ønske om at kontoret skal utvikles til å være en spydspiss innen digitale løsninger.

Når det gjelder det ønskede kontrollfokus, så ble det planlagt en prosess der man ville se på organiseringen av kontoret i stort, med mål om å vri ressursene mot kon-

trollarbeid. Denne prosessen startet vi på i høst, og en arbeidsgruppe som skulle se på hvordan dette skal gjennomføres på en hensiktsmessig måte har nylig levert inn sitt forslag til regionledelsen. Neste steg i prosessen er at regionledelsen vil drøfte organisasjonsmessige endringer med de tillitsvalgte før de kommer til en beslutning. En rammebetingelse for arbeidsgruppa har vært at fagmiljøene organisatorisk skal plasseres i avdeling Kontroll og rettsanvendelse, og at ressurser til produksjonsoppgaver må sikres. De organisatoriske endringene skal ikke omfatte enhetene Dokumentsenteret og Folkeregisteret. Nye medarbeidere fra Toll skal innplasseres slik det er fremforhandlet.

Det ligger i dette at utenlandske skattytere skal få sitt første møte med Skatteetaten her. Hva vil de møte da?

De fleste utenlandske skattytere som får sitt første møte med Skatteetaten på Grålum, gjør det når de kommer inn til ID-kontroll hos Utenlandssenteret. Utenlandssenteret er bemannet med medarbeidere med høy kompetanse innen kundeveiledning, med et spesielt fokus på

digitale løsninger. Senteret har også medarbeidere med bred språkkunnskap, og dessuten en egen ID-spesialist som bidrar til høyt faglig fokus innen området. Apropos ID-kontroll: I sommer holdt senteret kveldsåpent ved flere anledninger, nettopp for å møte utenlandske skattytere og deres arbeidsgivere på en god måte.

Senteret er også i dialog med flere samarbeidspartnere som nettopp retter seg mot utenlandske borgere; de er åpne for ulike samarbeidsformer med flere samarbeidspartnere.

Har det fungert så langt?

Vi er fortsatt i en tidlig fase, og det tar selvfølgelig litt tid før alle brikker faller helt på plass. Dessuten har jo ikke alle prosesser landet riktig enda – blant annet når det gjelder de planlagte organisatoriske endringene, og ikke minst venter vi jo nye medarbeidere fra Toll som flytter inn ved nyttår. Men tilbakemeldingene så langt er positive, fra både medarbeidere og brukere, og vi ser at kontoret utvikler seg i den retningen vi ønsker. Dette tror vi blir veldig bra, rett og slett.

Takk til Sigmund for praten fra Levi

– og nå finner du oss på nettet –

Her finner du oss:

www.utvalget.no

Her finner du også utvalgsheftene

ID-kontroll

– ikke bare bare for de ukjente

ID-kontroll er et begrep vi stadig hører om. Da tror vi at det gjelder personer som kommer til Norge fra fjerne steder for å arbeide og/eller bosette seg her. Etter at du har lest denne praten med Linn Haug Østvang på skattekontoret på Gjøvik, har du lært mye mer:

Linn, dere har ID-kontroll for et stort område. Hva dekker dere?

Vi er det eneste ID-kontoret i Oppland, så vi dekker et stort område.

Det betyr at det er mange som må reise langt for å få denne pålagte kontrollen? Ja, vi har mye besøk fra bl.a Valdres, Gudbrandsdalen og Hadeland. Da er det viktig at alle papirene er i orden, så man slipper å komme igjen senere.

Hvem må gjennom denne kontrollen?

Alle som skal jobbe og/eller bosette seg i Norge må gjennom en ID-kontroll. Dette for å være 100% sikre på at det er riktig person vi bosetter /tildeler fødselsnummer eller utsteder skattekort til/ tildeler D-nummer. Vi kontrollerer også at dokumentene som framlegges er ekte og hjemler utstedelse av fødselsnummer eller D-nummer.

Det betyr altså at en vanlig norsk kvinne eller mann som for eksempel har bodd i utlandet noen år, men er fortsatt norsk statsborger osv, må innom dere? Ja, dette er

riktig når det er snakk om bosetting i Norge igjen. Her er reglene like for alle uansett statsborgerskap.

Hvordan reagerer «kunden» på kontrollen?

De fleste tar det med et smil. Dette er vanligvis en engangsforeteelse, så selv om mange reiser langt går dette greit. Noen nordmenn stusser derimot på hvorfor de må gjennom denne kontrollen.

Dere har bevist at kontrollen er viktig gjennom avdekking av falske papirer. Hvordan oppdages det?

Vi er godt opplært og holder oss oppdatert via jevnlig kursing. ID-kontroll inneholder en taktisk del og en teknisk del. Begge deler er like viktig fordi vi opplever at selv om dokumentene er ekte kan det være en helt annen person som bruker dokumentene ovenfor oss. Det kan være imposters, dvs stjalne/lånte dokumenter, hvor personen som møter opp ligner på dokumenteieren. Vi ser nøye på bl.a. ansiktstrekk og intervjuer dem. Til teknisk kontroll av ID-dokumenter har vi Keesing. Det er en maskin slik politiet har på flyplassene. Den sjekker det meste rundt ektheten av pass og ID-kort.

Hva blir etterarbeidet da?

Skatt øst-Gjøvik har et tett og godt samarbeid med politiet. Rutinen er at hvis vi får utslag på minst 2 av de man-

ge kontrollene vi utfører, skal lederen for publikumsveiledningen vår kontaktes. Han gjennomgår kontrollene på nytt og hvis mistanken ikke svekkes kontakter han politiet med en gang.

Utlendingsavsnittet hos politiet sender straks ut sivilt politi, som kommer inn bakveien og ser på dokumentene sammen med oss. Deretter går de til pågripelse og tar vedkomende med til avhør.

Da er det spennende for oss når tilbakemeldingen kommer om hva politiet har funnet fram til. I siste tilfelle var det en person som hadde betalt mangfoldige tusenlapper for dokumentene og så ble han avslørt av oss... Han ble framstilt for fengsling.

Til slutt: Det høres ut som en spennende oppgave. Oppleves det som det, når en ukjent person står foran skranken?

Ja, det kan være veldig spennende. Vi møter både arbeidsinnvandrere, asylsøkere og flyktninger. Og de kommer fra hele verden. Heldigvis er vi relativt språkmektige vi som har denne jobben. Utfordringen er at vi skal tro godt om folk; alle har krav på å bli møtt på en korrekt og anerkjennende måte, men samtidig må vi sjekke alle for å kontrollere om de forsøker å lure oss. Vi må ha dette i bakhodet hele tiden.

Takk for praten fra Levi

Når pengene er bevilget, er de ikke lenger skattebetalernes penger.

Carl Ivar Hagen
(f. 1944)
norsk politiker

Den beste jula?

Jul er tradisjoner, mat, familie og ro. Hva med deg og din jul?

Vi spurte de fem topplederne på fastsettingsområdene i skatteetaten om nettopp det:

Hva er den beste jula for deg?

Stine Olsen (øst): Den beste jula for meg er hygge og samvær sammen med familien, og jo flere i familien som er samlet på juleaften desto bedre! Mange ganger har vi vært over 20 stykker. Høydepunktene på juleaften er hvem som får mandelen i riskremen. Det er om å gjøre å lure hverandre og tippe hvem som har fått mandelen, og det kan ta ganske lang tid før desserten er ferdig og premien delt ut. Jeg elsker julenissen og selv om vi nå har store barn har vi ofte nissen på besøk på juleaften. Disse tradisjonene har nok blitt viktige for meg fordi det vekker veldig gode minner fra min egen barndoms jul som ble feiret sammen med besteforeldrene mine, tanter, onkler og søskenbarn i tillegg til mine foreldre og bror. Min bestefar var en skøyer og lagde mye morsomme ablegøyer og latter, og ingen ting var så morsomt som når han var julenisse og tullet med oss barnebarna.

Foto: Skatt Øst

Per Helge Rise (midt): Høsten er en travel tid og derfor bruker jeg ofte å ta en lang juleferie som varer til over nyttår. I jula samles familien til felles feiring. Juleaften starter med julelunsj hos min mor og deretter et bad i sjøen så sant jeg klarer å lokke med meg noen andre familimedlemmer. Så er det tradisjon at hele familien går i kirken. Det er alltid livlig rundt juletreet når barnebarna skal pakke opp julepresangene. Jula er tradisjoner også på Sunnmøre og her er det pinnekjøtt som gjelder. Uteaktiviteter i romjulen styres av klima som kan skifte fra kaldt og snø til storm og regn. Da blir det enten en skitur eller noen runder på skøyteisen og så en obligatorisk tur til Alnes fyr og en frisk tur i fjøra.

Foto: Skatt midt

Marta Johanne Gjengedal (vest): Den beste jula for meg er heime på Bønes med mann og barn. Det startar vesle julafta med vasking og pynting. Seint om kvelden/natta er eg litt nisse

Foto: Skatt Vest

og legg julegodt i strøpene til jentene. Sjølv om dei no er over 20 år likar dei det. God julefrukost om morgonen julafta og den vanlege juletradisjonen hjå oss med saueribbe, stua kål og multekrem om kvelden. Vi har også fast tradisjon med å gå i kyrkja julafta, for so å pynte juletreet når vi kjem heim. Elles er jula fyllt med mykje julemusikk, lesing og julebesøk med vener og familie. Ei herleg tid!

Anne Berit Figenschau (nord): Etter noen år i solrike Singapore er det fantastisk å feire jul i Norge igjen. De norske tradisjonene med ribbe og multekrem på juleaften er et must. Det samme med familieselskaper på 1. og 2. juledag. Men kanskje det aller, aller beste for meg er å reise på hytta i Lyngen i romjula. Hytta vår har fantastisk utsikt til havet og de stupbratte Lyngsalpene. Mørketida i Nord-Norge er undervurdert. Ja, det er svært mørkt, med unntak av noen blå timer midt på dagen. Men ingenting slår nordlyset som danser over himmelen på kveldene. Nyttårsaften feires i naustet. Her samles gode venner i tykke varmekjeledresser. Vi tenner bål og fyrer opp 14 raketter. Barna sovner i en møllspist sofa som står innerst i naustet, og vi voksne møter det nye året med en god Amarone i glasset. God jul og Godt Nytt år fra Skatt nord!

Foto: Sara Kaurine Olsen

Elisabeth Fischer (sør): For meg er en viktig del av julen å tilbringe tid med familie og gode venner. Mann og barn er selvfølgelig helt sentrale, men også de vi ikke rekker å tilbringe så mye tid med i hverdagen er det koselig å treffe. Denne tradisjonelle tilnærmingen til julefeiring er nok veldig innprentet i ungdommen i huset. Ett år prøvde jeg å lokke med tur til varmere strøk, men ble enstemmig avvist.

Jeg har en venninne som pleier å gi meg en krim til jul. En kopp te, litt Julesnøp og denne boken er også et høydepunkt i romjulen. Rolige stunder må helst kombineres med noen lange turer.

Foto: Skatt Sør